

४) उद्योग – पायाभूत सुविधा आणि सेवा क्षेत्र

- 1) मध्ये निर्गुतवणूक हा शब्द पहिल्यांदा वापरला गेला.

 - 1) अर्थसंकल्प १९९१-९२
 - 2) अर्थसंकल्प १९९०-९१
 - 3) आंतरिक अर्थसंकल्प १९९१
 - 4) अंतरिम अर्थसंकल्प १९९२

1) The term 'disinvestment' was used for first time in

 - 1) Budget 1991-92
 - 2) Budget 1990-91
 - 3) Interim Budget 1991
 - 4) Interim Budget 1992

2) महाराष्ट्र शासनाने 'जलस्वराज्य योजना' कोणत्या साली सुरु केली ?

 - अ) २०००
 - ब) २००१
 - क) २००२
 - ड) २००३

पर्यायी उत्तरे :

 - 1) फक्त क आणि ब
 - 2) फक्त अ
 - 3) फक्त अ, ब आणि क
 - 4) फक्त ड

2) In which year Government of Maharashtra started 'Jalswarajya Scheme'?

 - a) 2000
 - b) 2001
 - c) 2002
 - d) 2003

Answer Options :

 - 1) Only c and b
 - 2) Only a
 - 3) Only a, b and c
 - 4) Only d

3) खालील विधाने विचारात घ्या :

 - अ) आर्थिक वर्ष २०२१ मध्ये सार्वजनिक खाजगी भागीदारी मूल्यांकन समितीने ०७ प्रकल्पांची शिफारस केली.
 - ब) या ०७ प्रकल्पांपैकी, ०३ रेल्वे क्षेत्रातील प्रकल्प, ०२ बंदर क्षेत्रातील प्रकल्प आणि ०२ दूरसंचार क्षेत्रातील प्रकल्प आहेत.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/त?

पर्यायी उत्तरे :

 - 1) फक्त अ बरोबर आहे.
 - 2) दोन्ही अ आणि ब बरोबर आहेत.
 - 3) फक्त ब बरोबर आहे.
 - 4) वरीलपैकी एकही नाही

3) Consider the following statements :

 - a) During the financial year 2021, Public Private Partnership Appraisal Committee recommended 07 projects.
 - b) Out of these 07 projects, 03 are railway sector projects, 02 are port sector projects and 02 are telcom sector projects.

Which of the statement/s given above is/are correct ?

Answer Options :

 - 1) Only a is correct
 - 2) Both a and b are correct
 - 3) Only b is correct
 - 4) None of the above

4) सार्वजनिक उपक्रम सर्वेक्षण २००८-०९ नुसार १२५ सार्वजनिक क्षेत्रातील उपक्रमांनी केलेल्या स्व-मूल्यांकनाच्या आधारे असे प्रमाणित केले गेले.

 - अ) ४७ उत्कृष्ट होते
 - ब) ३५ खूप चांगले
 - क) २५ समाधानकारक आणि १८ वाजवी
 - ड) २५ चांगले आणि १८ वाजवी

पर्यायी उत्तरे :

 - 1) अ, ब आणि क
 - 2) अ, ब आणि ड
 - 3) ब, क आणि ड
 - 4) अ, क आणि ड

- 4) According to the Public Enterprises Survey 2008-09 on the basis of the self-evaluation by 125 Public Sector Enterprises
 a) 47 were rated excellent.
 b) 35 very good.
 c) 25 satisfactory and 18 fair.
 d) 25 good and 18 fair.

Answer Options :

- 1) a, b and c 2) a, b and d 3) b, c and d 4) a, c and d

- 5) लघुउद्योग भारतीय अर्थव्यवस्थेत खूप महत्वाची भूमिका बजावतात कारण –
 1) अधिक रोजगार निर्मिती 2) राष्ट्रीय उत्पन्नाचे समान वितरण
 3) कमी औद्योगिक विवाद 4) वरील सर्व
- 5) Small scale industries play a very important role in the Indian economy because
 1) More employment generation 2) Equal distribution of national income
 3) Fewer industrial disputes 4) All of the above
- 6) “राजीव गांधी ग्रामीण विद्युतीकरण योजना (RGGVY) ” मध्ये सुरु करण्यात आली.
 1) मे २००५ 2) जानेवारी २०१० 3) एप्रिल २००५ 4) एप्रिल २००४
- 6) “Rajeev Gandhi Grameen Vidyutikaran Yojana (RGGVY)” was launched in
 1) May 2005 2) January 2016 3) April 2005 4) April 2004
- 7) “राजीव गांधी ग्रामीण निवारा योजना” मध्ये जाहीर करण्यात आली.
 1) ऑक्टोबर, २००६ 2) मार्च, २००९ 3) एप्रिल, २०१० 4) नोव्हेंबर, २००५
- 7) “Rajeev Gandhi Rural Shelter Scheme” was declared in
 1) October, 2006 2) March, 2009 3) April, 2010 4) November, 2005
- 8) “स्वच्छ भारत अभियान” या दिवशी सुरु करण्यात आले
 1) २ ऑक्टोबर, २०१५ 2) २ ऑक्टोबर २०१४ 3) एप्रिल २००५ 4) एप्रिल २००४
- 8) ““Swachh Bharat Abhiyan” was started on the
 1) 2nd October, 2015 2) 2nd October, 2014
 3) 14th November, 2014 4) 26th January, 2014
- 9) भारतातील नागरी गृहनिर्माण अनुशेष सोडविण्यासाठी ‘प्रधानमंत्री आवास योजना (शहरी)’ खालीलपैकी कोणत्या वर्षात सुरु करण्यात आली?
 1) २०१७ 2) २०१४ 3) २०१५ 4) २०१८
- 9) In which of the following years was the 'Pradhan Mantri Awas Yojana (Urban)' launched to tackle the urban housing backlog in India ?
 1) 2017 2) 2014 3) 2015 4) 2018
- 10) ‘उडे देश का आम नागरिक’ अर्थात ‘उडान’ ही योजना मध्ये सुरु करण्यात आली.
 1) सप्टेंबर २०१६ 2) ऑक्टोबर २०१६ 3) नोव्हेंबर २०१६ 4) डिसेंबर २०१६
- 10) ‘Ude Desh Ka Aam Nagrik’(UDAN) scheme was launched in
 1) Sept. 2016 2) Oct. 2016 3) Nov. 2016 4) Dec. 2016

- ११) पुरेसे सुरक्षित पेयजल पुरवण्यासाठीचा जल जीवन उपक्रम मध्ये सुरु करण्यात आला.
 १) ऑगस्ट २०१८ २) ऑगस्ट २०१९ ३) एप्रिल २०२० ४) एप्रिल २०१८
- ११) Jal Jeevan Mission envisaged to provide adequate safe drinking water was launched in
 1) August 2018 2) August 2019 3) April 2020 4) April 2018
- १२) "पुनर्रचित राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान" या योजनेकरीता सरन २०२३-२४ या वित्तीय वर्षाकरिता खालीलपैकी कोणत्या रकमेच्या वार्षिक कृती आराखड्यास केंद्र शासनाने मंजूरी दिली आहे ?
 १) ₹ ३७३.१२ कोटी २) ₹ ३३७.२१ कोटी
 ३) ₹ ३२१.३७ कोटी ४) ₹ ३१२.७३ कोटी
- १२) The central government has approved an annual action plan of which of the following amounts for the financial year Saran 2023-24 for the scheme "Restructured National Gram Swaraj Mission"?
 1) ₹ 373.12 crore 2) ₹ 337.21 crore
 3) ₹ 321.37 crore 4) ₹ 312.73 crore
- १३) जवाहरलाल नेहरू राष्ट्रीय शहरी पुनरुत्थान अभियान अंतर्गत शहर रुपांतरण अभियानामध्ये केंद्र आणि राज्य सरकारचा वाटा इतका आहे.
 १) ५० : ५० २) ४० : ६० ३) ६० : ४० ४) वरीलपैकी नाही
- १३) Under the Jawaharlal Nehru National Urban Renewal Mission (JNNURM) — Urban Rejuvenation Mission contribution ratio of Central and State Government is
 1) 50:50 2) 40:60 3) 60:40 4) None of the above
- १४) ठक्कर बाप्पा आदिवासी वस्ती योजनेसाठी आर्थिक तरतूद खालीलपैकी कोणती आहे ?
 १) राज्य योजना (१००%) २) केंद्र योजना (१००%)
 ३) राज्य : केंद्र (६०:४०) ४) राज्य : केंद्र (७५:२५)
- १४) Which of the following is the financial provision for Thakkar Bappa Tribal Settlement Scheme?
 1) State Scheme (100%) 2) Central Scheme (100%)
 3) State : Center (60:40) 4) State : Center (75:25)
- १५) महाराष्ट्राच्या 'व्हिजन २०३०' पत्रिकेनुसार, महाराष्ट्रातील पायाभूत सुविधांविषयी खालीलपैकी कोणते मुद्दे योग्य आहेत ?
 अ) विद्युत क्षेत्रातील खाजगी क्षेत्राचे योगदान - ५०.८%
 ब) प्रति किमी लांबीच्या रस्त्यावरील वाहन संख्या - ९३
 क) आंतरराष्ट्रीय विमानतळांची संख्या - ४
 ड) विद्युतनिर्मिती क्षमतेत औषिक ऊर्जा स्रोतांचे योगदान - १७.८%
- पर्यायी उत्तरे :**
- १) अ, ब, क आणि ड २) अ, ब आणि क ३) केवळ अ आणि ब ४) अ, ब आणि ड
- १५) Which of the following points about infrastructure in Maharashtra is correct, as per Vision 2030' document of Maharashtra ?
 a) Private sector contribution to electricity — 50.8%
 b) No. of vehicles per km road length — 93
 c) No. of international airports — 4
 d) Contribution of thermal energy sources to generating capacity — 17.8%
- Answer Options :**
- 1) a, b, c and d 2) a, b and c 3) Only a and b 4) a, b and d

१६) “तालुक्याच्या ठिकाणी तालुका क्रीडा संकुल उभारणे” या योजनेकरीता खालीलपैकी कोणते विधान सत्य आहे? पर्यायी उत्तरे :

- १) १००% राज्य पुरस्कृत योजना
३) ६०:४० (राज्य:केंद्र हिस्सा)
- २) १००% केंद्र पुरस्कृत योजना
४) ४०:६० (राज्य:केंद्र हिस्सा)

१६) Which of the following statements is true for the scheme "Establishing Taluka Sports Complex at Taluka Place"?

Answer options :

- १) 100% State Sponsored Scheme
३) 60:40 (State:Central share)
- २) 100% Central Sponsored Scheme
४) 40:60 (State:Central share)

१७) खालील विधाने विचारात घ्या :

- अ) भारत सरकारने २००१-०२ मध्ये केंद्रीय रस्ते निधी योजना सुरु केली.
ब) केवळ राष्ट्रीय महामार्गाच्या विकासासाठी आणि देखभालीसाठी भारत सरकारने केंद्रीय रस्ते निधी योजना सुरु केली. वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने योग्य आहे/त?

पर्यायी उत्तरे :

- १) दोन्ही अ आणि ब योग्य आहेत
३) फक्त ब योग्य आहे
- २) फक्त अ योग्य आहे
४) वरीलपैकी नाही

१७) Consider the following statements :

- a) Government of India introduced Central Road Fund Scheme in 2001-02.
b) Only for the development and maintenance of national highways Government of India introduced Central Road Fund Scheme.

Which of the statement/s given above is/are correct ?

Answer Options :

- १) Both a and b are correct
३) Only b is correct
- २) Only a is correct
४) None of the above

१८) खालील विधाने विचारात घ्या.

- अ) भारत सरकारने सप्टेंबर २०२१ मध्ये लक्ष्य भारत पोर्टल सुरु केले.
ब) लक्ष्य भारत पोर्टल अंतर्देशीय जलमार्गाशी संबंधित आहे.
वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने चूक आहे/त?

पर्यायी उत्तरे :

- १) दोन्ही अ आणि ब चूक आहेत
३) केवळ ब चूक आहे
- २) केवळ अ चूक आहे
४) वरीलपैकी एकही चूक नाही

१९) Consider the following statements :

- a) Government of India the Lakshya Bharat Portal launched in September, 2021.
b) The Lakshya Bharat Portal related to Inland waterways.

Which of the statement/s given above is/are incorrect ?

Answer Options :

- १) Both a and b are incorrect
३) Only b is incorrect
- २) Only a is incorrect
४) None of the above is incorrect

- 20) भारत सरकारचे चॅम्पियन्स ऑनलाईन पोर्टल शी संबंधित आहे.
- 1) आठ प्रमुख उद्योग
2) सूक्ष्म, लघू आणि मध्यम उद्योग
3) खाण आणि उत्खनन उद्योग
4) वरीलपैकी सर्व
- 20) The CHAMPIONS online portal of Government of India is related to
- 1) Eight core industries
2) Micro, small and medium enterprise
3) Mining and quarrying industries
4) All of the above
- 21) खालीलपैकी कोणती एकात्मिक ऊर्जा विकास योजनेची उद्दिष्टे आहेत ?
- अ) वितरण जाळे सशक्त करणे
ब) शेतकऱ्यांना अनुदानित वीज पुरविणे
क) ऊर्जा वितरण क्षेत्रात माहिती-तंत्रज्ञानाचा वापर करणे.
- पर्यायी उत्तरे :**
- 1) अ आणि ब फक्त 2) ब आणि क फक्त 3) अ आणि क फक्त 4) वरीलपैकी सर्व
- 21) Which of the following are the objectives of Integrated Power Development Scheme(IPDS) ?
- a) Strengthening distribution network
b) Providing subsidised power to farmers
c) Use of information technology in power distribution sector
- Answer Options :**
- 1) a and b only 2) b and c only 3) a and c only 4) All of these
- 22) खालील विधाने विचारात घ्या :
- अ) भारतमाला परियोजना हा केंद्र सरकार आणि राज्य सरकाराद्वारे राबविण्यात येणारा महत्वाकांक्षी पायाभूत सुविधा कार्यक्रम आहे.
ब) संत तुकाराम पालखी मार्ग आणि संत ज्ञानेश्वर पालखी मार्ग प्रकल्पांचा भारतमाला परियोजनेत समावेश आहे.
वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने योग्य आहे/त?
- पर्यायी उत्तरे :**
- 1) केवळ अ योग्य आहे 2) दोन्ही अ आणि ब योग्य आहेत
3) केवळ ब योग्य आहे 4) वरीलपैकी नाही
- 22) Consider the following statements :
- a) Bharatmala Pariyojana is an ambitious infrastructure programme being implemented by Central Government and State Governments.
b) Sant Tukaram Palkhi Marg and Sant Dnyaneshwar Palkhi Marg Projects are included in Bharatmala Pariyojana.
- Which of the statement/s given above is/are correct ?
- Answer Options :**
- 1) Only a is correct
2) Both a and b are correct
3) Only b is correct
4) None of the above
- 23) राज्यातील नागरी भागांच्या दीर्घकालीन गरजांचा विचार करून त्यांचा सुनियोजित विकास साधण्याच्या दृष्टीने अभियान राबविण्यात येते.
- 1) माध्यमिक शिक्षा अभियान
2) महाराष्ट्र रजत जयंती नगरोत्थान महाअभियान
3) उन्नत भारत अभियान
4) महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाअभियान

- 23) Considering the long-term needs of the urban areas of the state, campaign is implemented in order to achieve their well-planned development.
- 1) Madhyamik Shiksha Abhiyan
 - 2) Maharashtra Silver Jubilee Upliftment Mahabhiyan
 - 3) Unnat Bharat Abhiyan
 - 4) Maharashtra Suvarna Jubilee Upliftment Mahabhiyan
- 24) उज्वल डिस्कॉम अंश्युरन्स योजना कोणी सुरु केली ?
- 1) केंद्र सरकार
 - 2) राज्य सरकार
 - 3) महाराष्ट्र विद्युत बोर्ड
 - 4) जीवन विमा निगम
- 25) Who launched Ujwal Discom Assurance Yojana ?
- 1) Central Government
 - 2) State Government
 - 3) Maharashtra Electricity Board
 - 4) Life Insurance Corporation
- 26) अटल पुनरुज्जीवन व शहरी परिवर्तन अभियान (AMRUT) विषयी खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर नाही ?
- 1) AMRUT हे भारत सरकारचे प्रमुख अभियान आहे.
 - 2) गृहनिर्माण व शहरी व्यवहार मंत्रालय यांनी हे अभियान सुरु केले आहे.
 - 3) ते देशभरातील शहरांमधील पाण्याच्या पुरवठ्याची आव्हाने सोडविते.
 - 4) २५ जून २०१५ मध्ये देशभरातील ५०० शहरांमध्ये ते कार्यान्वित करण्यात आले.
- 27) Which of the following statements about Atal Mission for Rejuvenation and Urban Transformation (AMRUT) is not correct ?
- 1) AMRUT is flagship mission of Government of India
 - 2) It was launched by Ministry of Housing and Urban Affairs
 - 3) It addresses the challenges of water supply in cities across the country
 - 4) *It was launched on 25th June, 2015 in 500 cities in the country*
- 28) फूड प्रोसेसिंग इंडस्ट्री (PLISFPI) साठी प्रॉडक्शन लिंकड इन्सेटिव स्कीम हे प्रमुख विभाग आहेत
- 1) बाजरी आधारित उत्पादनासह अन्न शिजवण्यासाठी / खाण्यासाठी तयार
 - 2) प्रक्रिया केलेली फळे आणि भाज्या
 - 3) समुद्री उत्पादने, मोझेरेला चीज
 - 4) वरील सर्व
- 29) Production Linked Incentive Scheme for Food Processing Industry (PLISFPI) major segments are
- 1) Ready to cook/ready to eat foods including millets based product
 - 2) Processed fruits and vegetables
 - 3) Marine products, Mozzerella cheese
 - 4) All of the above

उत्तरे : ४) उद्योग – पायाभूत सुविधा आणि सेवा क्षेत्र

१-३	२-४	३-१	४-२	५-४	६-३	७-४	८-२	९-३	१०-२
११-२	१२-२	१३-३	१४-१	१५-३	१६-१	१७-२	१८-३	२०-२	२१-३
२२-३	२३-४	२४-१	२५-३	२६-४					